

A

VI. Bíróságok

fejezet

2008. évi költségvetésének

végrehajtása

Budapest, 2009. május hó

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (a továbbiakban: OIT) célkitűzéseinek és cselekvési programjának megfelelően, a bírósági igazgatásban, 2008-ban is kiemelt hangsúlyt kapott az ítélkezés színvonalának és hatékonyságának további javítása. Ennek megvalósítása érdekében az OIT több határozatot hozott, amelyek elsősorban az eljárások ésszerű időtartamának biztosítására, a kedvezőbb feltételek kialakítására irányultak.

A bíróságok 2008. évi ügyforgalmának főbb jellemzői:

2008-ban az előző évinél kisebb mértékben, de továbbra is dinamikusan nőtt a bíróságok ügyérkezése. A 2007. évihez képest 120.000-rel több, 1.599.000 ügyet nyújtottak be a bíróságokra, s ez 8,2 %-os növekedést jelent. (Ebből a kontingensből a nemperes eljárások mennyisége a beszámolási időszakban 1.171.959 volt.)

Az ügyek száma a helyi bíróságokon és a Legfelsőbb Bíróságon gyakorlatilag szinten maradt, a megyei (fővárosi) bíróságokon és az ítélőtáblákon erőteljesen emelkedett.

Az ügyforgalom alakulását ellentétes irányú változások alakították. A növekedés irányába hatott többek között a TEÁOR számok változása, a cégbejegyzések idejének rövidülése, a parkolási díjhátralék behajtása érdekében indított dömping eljárások, valamint a kedvezőtlenebb gazdasági környezet következtében kezdeményezett felszámolási eljárások száma. Megállapítható, hogy 110 ezerrel nőtt az érdemi cégügyek száma és 38 ezerrel a fizetési meghagyásoké, amelyek az összes nemperes érkezések 35, illetve 41 %-át jelentik. (A felszámolási eljárások mennyisége 5 ezerrel emelkedett.)

Ugyanakkor az érkezést 3,5 ezerrel csökkentette a szabálysértési hatóságok határozata ellen benyújtott kifogások számának mérséklődése, valamint 47 ezerrel a pénzbírság közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása miatti ügyek mennyisége.

A nemperes eljárások számának évek óta tartó emelkedése következtében az ügyforgalmon belül országos átlagban fokozatosan csökkent a perek száma és részaránya.

Ez a folyamat részben a 2008. évi XXVI. törvény 21. § (3) bek. hatálybalépésével megállt, s a perek mennyisége – figyelembe véve az előbb említett törvény hatását is – 9,4 %-kal nőtt, az érkezések 26 %-át tették ki.

A befejezések száma az érkezésekhez hasonlóan, dinamikusan **7,7 %-kal bővült**. Az elsőfokú ügyek befejezése 7,6 %-kal, a fellebbezett ügyeké összességében 9,7 %-kal nőtt, a felülvizsgálati eljárásoké változatlan érkezés mellett 4,5 %-kal mérséklődött. Összességében, országos átlagban a perek döntő többsége, **85 %-a**, változatlanul éven belül befejeződött.

Megállapítható tehát, hogy a 2008. évi befejezések száma a korábbi évekhez hasonlóan kevesebb volt az érkezéseknél, így december végén a folyamatban maradt ügyek mennyisége a 2007. év végénél 3,9 %-kal magasabb volt.

Az ügyhátralékon belül a peres eljárások száma 3,3 %-kal emelkedett az előző évhez képest. A bírósági szintek közül a helyi és a megyei másodfokú bíróságokon csaknem ugyanannyi a folyamatban maradt perek száma, mint egy évvel korábban volt, a többi szinten viszont jelentős volt a növekedés.

A peres hátralékon belül az egy évnél régebben érkezettek száma – 40.847 – csaknem 1 %-kal kevesebb, mint egy évvel korábban volt, aránya viszont szinte változatlan maradt (22 %). Figyelemre méltó, hogy az ügylátlékon belül a három éven túli perek száma közel 11 %-kal nőtt.

A növekedés 42 %-a a Fővárosban elsősorban a büntető pereknél, 38 %-a pedig Pest megyében a polgári és büntető pereknél következett be.

A Bíróságok fejezet felügyeletét ellátó Országos Igazságszolgáltatási Tanács honlapján (www.birosag.hu) a részletes ügyforgalmi adatok rendszeresen megjelennek.

A Tanács a beszámolási időszakban megvizsgálta a Legfelsőbb Bíróság, az ítélőtáblák és a megyei (fővárosi) bíróságok szervezeti és működési szabályzatainak 2006-2008. év közötti módosításait.

Megállapította, hogy a változtatások résztemakörökre, a munkaszervezési feladatok hatékonyságának növelésére, valamint a folyamatos igazgatási tevékenység zavartalan, optimális végzésének elősegítésére irányultak. A szervezeti módosítások nem voltak jelentősek. Ennek alapvető indoka, hogy bevált az 1999-ben kialakított struktúra és az ahhoz rendelt feladatköröknek megfelelő működési modell.

Az OIT az arányos bírói munkateher méréséhez szükséges rendszer kialakítására vonatkozóan az előző évhez hasonlóan további intézkedéseket rendelt el. Elkészültek a civilisztikai és büntető ügyekre vonatkozó adatlapok, amelyeket a Tanács jóváhagyott. Egyidejűleg a kísérleti program bevezetésére hat bíróságot jelölt ki, amelyek a 2008. szeptember 1-től alkalmazták a pontozási rendszert.

Az OIT célkitűzéseinek megfelelően a nagy érdeklődésre számot tartó ügyekben határozatot hozott a bírósági tárgyalásokon a nyilvánosság biztosítása érdekében szükséges intézkedések megtételére. Ennek során kezdeményezte annak vizsgálatát, hogy a hatályos jogszabályok módosításával a tárgyalások nyilvánosságának alkotmányos alapelve teljes körűen érvényesülhessen, s a bíróságok minden külső befolyástól és ráhatástól mentesen működhessenek.

A Tanács gondoskodott ülései napirendjének honlapján történő megismerhetőségéről is.

2008-ban az igazgatási tevékenység súlyponti területe változatlanul az ítélezés időszzerűségének elemzése, a szükséges igazgatási intézkedések kiadására történő javaslatok előkészítése és a tapasztalatok összegzése volt.

Ennek érdekében az Országos Igazságszolgáltatási Tanács kiemelten foglalkozott a bíróságokon folyamatban lévő hosszú pertartamú két és öt éven túli, ezen belül a strasbourgi ügyek helyzetének alakulásával.

A Tanács napirendjére tűzte az említett perek vizsgálatáról készített elemzéseket, s megállapította, hogy a Fővárosi és a Pest Megyei Bíróság helyzete kritikus. Így az e két bíróságon felhalmozódott peres ügylátlék kezelése és országos szinten az eljárások időszzerűségének elősegítése érdekében a szükséges intézkedésekről több irányú döntést hozott, amelyek rövid és hosszú távú célkitűzéseket tartalmaztak.

Az ezzel kapcsolatos feladatok előkészítésére bizottságot hozott létre, amelynek működésében való részvételre felkérte az igazságügyi és rendészeti minisztert, a Legfőbb Ügyészt, az Országos Ügyvédi Kamara elnökét és a bírósági vezetőket is. A bizottság az eljárások időszerűségének javítása érdekében jogszabályok módosítására tett javaslatot.

Az OIT a 274/2008. (XII. 9.) számú határozatában döntést hozott a Fővárosi és a Pest Megyei Bíróságra érkezett jelentősen megnövekedett nemperes ügyek ledolgozása érdekében. Egyúttal felkérte az érintett bíróságok elnökeit, hogy az OIT 2009. júliusi ülésén adjanak tájékoztatást a nemperes ügyek állásáról és az ügyek feldolgozásának eredményéről.

A Tanács az előzőekben foglaltak mellett 144/2008. (VI. 09.) számú határozatával elrendelte a Fővárosi és a Pest Megyei Bíróság működésének külső szervvel történő átvilágítását, amelynek szempontjait is megfogalmazta.

A cégbírósági munkaszervezési átalakításoknak, valamint az informatikai rendszer további korszerűsítése hatásának köszönhetően a cégbíróságok 2008-ban november végéig az ügyhátralékot ledolgozták és a kérelmek intézése lényegében naprakész. A Hivatal szerződéskötéssel intézkedett az elektronikus aláírással összefüggő eszközök beszerzése és szolgáltatások nyújtása iránt.

A bemutatott szakmai feladatok végrehajtását a bíróságok a következőkben ismertett előirányzatokból valósították meg.

A Bíróságok fejezet 2008. évi költségvetési előirányzatainak változását a következő táblázat mutatja.

millió forintban, egy tizedessel

M e g n e v e z é s	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2007. évi CLXIX. törvény szerinti előirányzat	72.268,6	5.268,8	66.999,8	45.912,6
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 2016/2008. (II. 21.) Korm. hat. a 2007. év után járó tizenharmadik havi illetmény 2008. évi részlete	1.033,6		1.033,6	783,0
- 2062/2008. (V. 16.) Korm. hat. A közszféra területén dolgozók 2008. évi illetményemelésének és egyéb célú kifiz. tám.	2.613,9		2.613,9	1.990,9
- 1040/2008. (VI. 19.) Korm. hat. eseti kereset-kiegészítés I. üteme	207,3		207,3	157,0
- 2141/2008. (X. 15.) Korm. hat. a 2016/2008. (II. 21.) Korm. hat. alapján fel nem használt rész visszarendezése	-22,4		-22,4	-16,9

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
- 2153/2008. (XI. 5.) Korm. hat. az 1040/2008. (VI. 19.) Korm. hat alapján fel nem használt rész visszarendezése	-5,9		-5,9	-4,5
- 1071/2008. (XI. 9.) Korm. hat. eseti kereset-kiegészítés II. üteme	286,3		286,3	217,0
- 2189/2008. (XII. 29.) Korm. hat a 2062/2008. (V. 16.) Korm. hat. alapján fel nem használt rész visszarendezése	-15,4		-15,4	-11,7
- Megállapodás alapján fejezetek közötti előirányzat átcsoportosítás	222,7		222,7	
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	2.216,0	2.216,0		103,6
- Kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítások				-1.301,5
- Bevételi többlet előirányzatosítása	2.610,8	2.610,8		
2009. évi módosított előirányzat	81.415,5	10.095,6	71.319,9	47.829,5

A 72.268,6 millió forint összegű eredeti kiadási előirányzat 81.415,5 millió forintra módosult. A **9.146,9 millió forint** növekmény forrása a kormányhatáskörben biztosított **4.097,4 millió forint**, amely a bírák 2007. év után járó 13. havi illetménye és az igazságügyi alkalmazottaknak a 2008. évi 13. havi illetmény részlete, továbbá a 2008. évi illetményemeléshez biztosított többletből adódott. Megállapodás alapján a fejezetek közötti előirányzat átadás **222,7 millió forint**, a 2007. évi előirányzat-maradvány igénybevétele **2.216,0 millió forint**, és a 2008. évi bevételi többletek előirányzatosítása **2.610,8 millió forint** összegben valósult meg.

Az előirányzatok és azok teljesítése az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	2007. évi tény	2008. évi eredeti előirányzat	2008. évi módosított előirányzat	2008. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	<i>Millió forintban egy tizedessel</i>				<i>%-ban</i>	
Kiadás	70.830,5	72.268,6	81.415,5	78.382,7	110,7	96,3
ebből: személyi juttatás	44.298,0	45.912,6	47.829,5	47.671,5	107,6	99,7
központi beruházás	1.282,0	1.350,0	3.052,9	1.791,9	139,8	58,7
Folyó bevétel	5.678,7	5.268,8	7.879,6	7.297,7	128,5	92,6
Támogatás	65.943,3	66.999,8	71.319,9	71.319,9	108,2	100,0
Előirányzat-maradvány	1.411,3		2.216,0	2.091,9	148,2	94,4
Létszám (fő)	10.183	10.848	10.878	10.167	99,8	93,5

A **kiadások teljesítése 78.382,7** millió forint, amely 3.032,8 millió forinttal maradt el a módosított előirányzattól. A kiadási megtakarítást korigálja a 706,0 millió forint

bevételi lemaradás összege, melynek következtében a tárgyévi előirányzat-maradvány 2.326,8 millió forintban realizálódott. A keletkezett megtakarítást a folyamatban lévő beruházásoknak az épület-rekonstrukciós munkálatoknak, az év végi megrendelések teljesítésének és a decemberi kifizetések vonzatának következő évre történő áthúzódása okozta.

A teljesített kiadásokon belül a személyi juttatások aránya 60,8 %, a kapcsolódó járulékok aránya 18,2 %. Ez a két tétel a teljesített kiadások 79,0 %-át képezi. A személyi juttatások kiadásai az előző évhez viszonyítva 7,6 %-os növekedést mutatnak.

A személyi juttatáson belül a rendszeres személyi juttatás teljesítése növekedett a 2008. január 1-jétől bekövetkezett legalacsonyabb bírói alapilletmény – I. fizetési fokozat – 5 %-os emelkedése, valamint a kötelező előresorolások költségvonzata következtében.

A **támogatás** az eredeti előirányzathoz viszonyítva 4.320,1 millió forinttal növekedett. A költségvetési törvényben foglalt felhatalmazás alapján a kormány a céltartalék terhére 4.097,4 millió forint pótelőirányzatot biztosított a 2007. év után járó tizenharmadik havi illetmény, a 2008. évi 5 %-os illetményemelés és az eseti keresetkiegészítések finanszírozására.

A fejezetek felügyeletét ellátó szervek vezetőinek megállapodása alapján a fejezetek közötti előirányzat-átadás 222,7 millió forint. Az átvett támogatási előirányzat felhasználásáról a fejezetnek utólagos elszámolási kötelezettsége volt.

A **bevételek 7.297,7** millió forintban teljesültek. A saját bevétel növekménye (2.028,9 millió forint) többletbevételből, a központi beruházás előirányzat-maradványának felhasználásából, támogatásértékű működési és felhalmozási bevételből, és az átmeneti támogatási programok bevételéből keletkezett.

A tárgyévi bevételből az intézményi működési bevétel 6.791,9 millió forint, ennek 67,2 %-a az alaptervékenység bevételéből származik.

Az alaptervékenység bevétele a bíróságokon folyó eljárások időtartamától és a bírói döntésektől függ. Nagyságának alakulása – a bírói függetlenség sérelme nélkül – pénzügyi szempontból nem befolyásolható.

A 2008. évi **előirányzat-maradvány** 2.326,8 millió forint, amelyet növel az előző évi 124,1 millió forint fel nem használt előirányzat-maradvány. A rendelkezésre álló 2.450,9 millió forint előirányzat-maradványból 2.431,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, 19,5 millió forint szabad előirányzat-maradvány.

A kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradvány az intézmények visszaigazolt szerződéseinek és megrendeléseinek fedezete. A fejezeti kezelésű előirányzatoknál az előirányzat-maradvány az igazságszolgáltatás beruházásai és a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása törvényi soron keletkezett. A 19,5 millió forint szabad előirányzat-maradvány a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2008. évi eseti kereset-

kiegészítésének második üteméről szóló 273/2008. (XI. 19.) Korm. rendelet alapján visszarendezendő összeg.

A pénzügyminiszter a fejezet 2007. évi kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványaként kimutatott összeget a fejezet által megküldött elszámolás szerinti részletezésben tudomásul vette és jóváhagyta.

A Bíróságok fejezet 2008. évi mérlege alapján a saját tőke növekedése az előző évhez viszonyítva 2.525,2 millió forint, a tartalékok növekedése 234,9 millió forint, a kötelezettségek csökkenése 1.929,5 millió forint, a befektetett eszközök növekedése 754,2 millió forint, a forgóeszközök növekedése 76,4 millió forint. A vagyon 2007. évhez viszonyítva 1,35 %-kal növekedett.

Az adott kölcsönök állományában a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére nyújtott lakáscélú támogatás szerepel, év végi állománya 454,6 millió forint volt. 2008. évben 71 bíró és igazságügyi alkalmazott átlagosan 1,6 millió forint visszatérítendő lakáscélú támogatásban részesült. A kiadott kölcsönök forrását a korábban nyújtott támogatások törlesztő részletéből befolyó bevétel képezte.

A bíróságok az 1994. évi LIII. törvény alapján végrehajtói letéteket, az 1991. évi XLIX. törvény alapján felszámolási díj fedezeti letéteket, a 27/2003. (VII. 2.) IM rendelet alapján bírói és elnöki letéteket kezelnek. A bíróságok a fentiekben ismertetett letétekből az év folyamán 8.771,1 millió forint letéti bevételt fogadtak. A 2008. évi nyitóállományból és az év folyamán befolyt bevételből 10.544,9 millió forint kiadás teljesült. Az így keletkezett év végi állomány 15.232,9 millió forintra változott, amely az előző évhez képest 10,4 %-os csökkenést mutat.

A Magyar Államkinestárral a bíróságok és a fejezet kapcsolata zökkenőmentes volt. Az intézmények finanszírozása – a tizenharmadik havi külön juttatáson, az alapilletmény emelés és a két ütemű eseti kereset-kiegészítésen kívül, 13 előrehozás figyelembevételével – a havi ütemezésnek megfelelően történt. Az intézményeknél jelentkező likviditási nehézségek előirányzat-átcsoportosítással feloldhatók voltak.

A fejezet előirányzatai és azok teljesítése az 1. Bíróságok címen, és a 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok címen kerülnek bemutatásra.

1. cím: Bíróságok

A Bíróságok címhez 27 intézmény tartozik, melyek felsorolását, törzskönyvi azonosítóját és a honlapok címét a melléklet tartalmazza.

Az előirányzatok változását a következő táblázat mutatja:

millió forintban, egy tizedessel

M e g n e v e z é s	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás
2007. évi CLXIX. törvény szerinti előirányzat	68 935,6	5 268,8	63 666,8	45 912,6
<i>Módosítások jogcímenként</i>				
- 2016/2008. (II.21.) Korm. hat. a 2007.év után járó tizenharmadik havi illetmény 2008.évi részlete	1.033,6		1.033,6	783,0
- 2062/2008. (V. 16.) Korm. hat. a közszféra területén dolgozók 2008. évi illetményemelésének és egyéb célú kifiz. tám.	2.613,9		2.613,9	1.990,9
- 1040/2008 (VI. 19.) Korm. hat. eseti kereset-kiegészítés I. üteme	207,3		207,3	157,0
- 2141/2008 (X. 15.) Korm. hat. a 2016/2008. (II.21.) Korm. hat alapján fel nem használt rész visszarendezése	-22,4		-22,4	-16,9
- 2153/2008 (XI. 5.) Korm. hat. az 1040/2008. (VI.19.) Korm. hat alapján fel nem használt rész visszarendezése	-5,9		-5,9	-4,5
- 1071/2008 (XI. 9.) Korm. hat. eseti kereset-kiegészítés II. üteme	286,3		286,3	217,0
- 2189/2008 (XII.29.) Korm. hat. a 2062/2008. (V.16.) Korm. hat alapján fel nem használt rész visszarendezése	-15,4		-15,4	-11,7
- megállapodás alapján fejezetek közötti átcsoportosítás	222,7		222,7	
- központi beruházás támogatási előirányzat átadása fejezeti kezelésű előirányzataból	639,1		639,1	
- Fejezeti egyensúlyi tartalékból átcsoportosítás	1.858,0		1.858,0	
- Előirányzat-maradvány igénybevétele	1.123,3	1.123,3		103,6
- Ptk. alapján fizetett kártérítés	6,8		6,8	
- kincstári számlavezetési díj	1,4		1,4	
- Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtáshoz szükséges előirányzat átvétel	144,3	63,9	80,4	
- átmeneti támogatás áfa fizetési kötelezettség átadása fejezeti kezelésű előirányzatra	-22,1		-22,1	
- kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás				-1.301,5
- bevételi többlet előirányzatosítása	1.144,8	1.144,8		
- központi beruházási előirányzat maradvány átvétele	896,1	896,1		
2008. évi módosított előirányzat	79.047,4	8.496,9	70.550,5	47.829,5

A **költségvetési támogatás** az eredeti előirányzathoz képest 6.883,7 millió forinttal nőtt. A növekedés a 2007. év után járó 13. havi illetmény, 2008. évi részlete és a 2008. évi illetményemeléshez biztosított többletek összege, a fejezeti kezelésű előirányzatokból történő átcsoportosítás és megállapodás alapján a fejezetek közötti előirányzat átadásból származik.

A központi beruházás keretében végrehajtott épület-rekonstrukciók és a Polgári Törvénykönyv alapján megállapított kártalanításokkal kapcsolatos kifizetések az intézményeknél valósultak meg. A fejezeti egyensúlyi tartalék egy része az intézmények dologi kiadásánál került felhasználásra.

Az előirányzatok és azok teljesítése az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	2007. évi tény	2008. évi eredeti előirányzat	2008. évi módosított előirányzat	2008. évi tény	4/1	4/3
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	<i>Millió forintban egy tizedessel</i>				<i>%-ban</i>	
Kiadás	70.319,5	68.935,6	79.047,4	77.232,8	109,8	97,7
ebből: személyi juttatás	44.298,0	45.912,6	47.829,5	47.671,5	107,6	99,7
központi beruházás	1.282,0		2.342,0	1.791,9	139,8	76,5
Folyó bevétel	5.590,0	5.268,8	7.373,6	7.138,7	127,7	96,8
Támogatás	64.840,9	63.666,8	70.550,5	70.550,5	108,8	100,0
Előirányzat-maradvány	1.007,4		1.123,3	1.123,3	111,5	100,0
Létszám (fő)	10.183	10.848	10.878	10.167	99,8	93,5

Az intézmények 2008. évi teljesített kiadásai 8.297,2 millió forinttal haladták meg az eredeti előirányzatot. A 77.232,8 millió forint tényleges kiadás az alábbi kiemelt előirányzatokon került felhasználásra.

A **személyi juttatások** előirányzata 47.671,5 millió forintban teljesült, az összes kiadás 61,7 %-át képezi. Ezen belül a rendszeres személyi juttatások kiadása az előző évi teljesítési adathoz viszonyítva 5,0 %-os növekedést mutat, amelyet az alapilletmény 2008. január 1-jétől végrehajtott emelése és a kötelező előresorolások biztosításának hatása okozott.

A **nem rendszeres személyi juttatás** 8.069,7 millió forintban teljesült, amely 18,9 %-kal magasabb az előző évi kifizetéstől. Ebből az összegből kifizetésre kerültek a készenléti és ügyeleti díjak, a ruházati költségtérítés, a jubileumi jutalmak, a napidíj, az adómentesen adható juttatások 160 ezer forint/fő/év összegben. Lehetőség nyílt a bírák és igazságügyi alkalmazottak munkájának elismeréseként átlagosan a havi besorolási illetmény 56,4 %-ának megfelelő jutalom kifizetésére. A jutalomra kifizetett összeg 2.482,9 millió forint, amelyből a normatív jutalom 2.156,9 millió forint, a teljesítményhez kötött jutalom 326,0 millió forint volt.

A **külső személyi juttatásokon** teljesített kiadás 1.605,6 millió forint, amely fedezetet nyújtott az ítélkezésben, illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, védők, tanúk díjazására, továbbá a bírák európai jogra való felkészítésével összefüggő megbízási díjakra.

Az átlagos állományi létszám a 2008. évben 10.167 fő volt.

A **munkaadókat terhelő járulékok** teljesítése 14.258,9 millió forint, amely a járulékköteles személyi juttatások vonzata.

A **dologi kiadások az egyéb folyó kiadásokkal** együtt a 2007. évi 10.753,7 millió forinttal szemben a megfontolt és takarékos gazdálkodás ellenére is 11.403,6 millió forintban teljesült. A kiadási többlet 649,9 millió forint, 6,0 %-kal magasabb az előző évi teljesítésnél.

A jelentősebb többletkiadások a szolgáltatási kiadásokon jelentek meg.

A szolgáltatási kiadásokon jelentősen megnövekedtek a gázenergia, a villamos energia, a távhőszolgáltatás díjai, a víz- és csatornadíjak, a postai szolgáltatásokkal kapcsolatos díjak, amelyek a bírósági alapfeladat ellátásában elengedhetetlen tényezők.

A vásárolt közszolgáltatás előirányzatán növekedést mutatnak az intézeti szakértői díjakra történő kifizetések.

A kiadások növekedését mérsékeltek a megtett takarékosági intézkedések, valamint az egyes intézményeknél jelentkező bevételi lemaradások.

Az intézmények évközi likviditási gondjainak mérséklését, a működés zavartalan biztosítását, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács a költségvetési előirányzatok átcsoportosításával segítette. A fejezeti egyensúlyi tartalékból 1.558,0 millió forint átcsoportosításával év közben – a tényleges felhasználást figyelembe véve – az intézmények dologi kiadásainak költségvetési támogatással fedezett része 90 %-ára egészült ki.

A megfontolt, takarékos és körültekintő gazdálkodás eredményeként és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács intézkedéseinek hatására a működés feltételei biztosítottak voltak, a bíróságok fizetési kötelezettségeiknek eleget tettek, tartozásállományuk nem keletkezett.

Az **egyéb működési célú támogatások, kiadások** 1,1 millió forintban teljesültek. A kiadás az érdekképviselési és a társadalmi szervezeteknek történő átadás következtében keletkezett.

A **felhalmozási kiadások** teljesítése 3.783,9 millió forint volt. Ebből a központi beruházásokon 1.791,9 millió forint, az intézményi beruházásokon 1.621,8 millió forint, a felújításokon 370,2 millió forint került felhasználásra.

A felhalmozási előirányzatok és azok teljesítése az alábbiak szerint alakult:

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	2008. évi előirányzat		2008. évi teljesítés
	eredeti	módosított	
Felújítás	253,7	496,6	370,2
Intézményi beruházás	179,5	1.837,5	1.621,8
Központi beruházás		2.342,0	1.791,9
Felhalmozási kiadások ö s s z e s e n	433,2	4.676,1	3.783,9

Az eredeti előirányzat évközben 3.350,7 millió forinttal növekedett. Ennek forrása a fejezeti kezelésű előirányzatokból átcsoportosított központi beruházási előirányzat előző évi előirányzat-maradványa, a folyó évi támogatási előirányzat, és az intézményi előirányzat-maradvány igénybevétele volt. Ezt kiegészítette a fejezeti egyensúlyi tartalékból történő, valamint a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás és a többletbevételek összegének előirányzatosítása.

A **felújítási előirányzatok** teljesítése 370,2 millió forint volt. Az előirányzat az előző évhez képest 310,7 millió forinttal emelkedett, mely fedezetet nyújtott 12 megyei bíróság illetékességi körébe tartozó helyi bíróságok épületein a szükség szerinti tetőszigetelések elvégzésére, a balesetveszélyes lépcsők javítására, az elektromos vezetékek, illetve nyílászárók cseréjére.

Az **intézményi beruházások** keretében kisebb épület-rekonstrukciókra, irodai és informatikai eszközbeszerzésekre, valamint az elhasználódott eszközök pótlására és a gazdaságtalanul üzemelő gépkocsik cseréjére került sor.

A **központi beruházások** keretében megvalósuló, nagyobb volumenű épület-rekonstrukciók a következők:

- a Fonyódi Városi Bíróság épületének kivitelezése 2008. év januárjában befejeződött és átadása az I. félévben megtörtént,
- elkészült a Legfelsőbb Bíróság kazánháza felújításának I. üteme, valamint a Fővárosi Cégbíróság új kazánházának kialakítása;
- folyamatban maradt a Bicskei, a Kiskunhalasi és a Szikszói Városi Bíróság épületeinek rekonstrukciója,
- megkezdődött a Nyírbátori Városi Bíróság épülete kivitelezőjének kiválasztása;
- folytatódott a több évre áthúzódó beruházásként kezelt Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság épületének bővítése és felújítása,
- 2007. évben elkezdődött és 2008. évben folytatódott a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság épület-felújításának tervezése,
- folytatódott a Pesti Központi Kerületi Bíróság épület rekonstrukció VI. üteme,
- elkészült a Csongrád Megyei Bíróság elhelyezésének tanulmányterve.

A **bevételek** teljesítése 7.138,7 millió forint, amelyből a működési bevételek 6.791,9 millió forintot, a felhalmozási bevételek 346,8 millió forintot tettek ki.

A működési költségvetés bevétele 6.791,9 millió forint volt, amelyből 5.827,7 millió forint intézményi működési bevétel, 961,1 millió forint támogatás értékű működési bevétel és 3,1 millió forint működési célú pénzeszköz átvétel. A tárgyévi 5.827,7 millió forint bevételből 4.562,6 millió forint az alaptevékenység bevétele, amely 5,2 millió forinttal, 0,1 %-kal alacsonyabb az előző évi teljesítésnél.

Az alaptevékenység bevételei – melyek az intézményi működési bevételek 78,3 %-át teszik ki – döntően bírói határozatokon alapulnak, azok alakulása függ a bíróságokon folyó eljárásoktól és bírói döntésektől, ezért nehezen tervezhetők.

A felhalmozási bevételek a felhalmozási célú támogatási kölcsön visszatérülésből, a tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítéséből keletkeztek.

A **követelések** – a meg nem fizetett pénz-főbüntetések, a pénz-mellékbüntetések, a bünygyi költségek és a pénzbírságok – 2008. december 31-i állománya 10.841,9 millió forint volt, amely 17,6 %-kal magasabb az előző évi állománynál. A behajthatatlanság következtében a kintlévőség évről évre növekszik. A bíróságok a követelésekről behajthatatlan minősítés esetén sem mondanak le, annak behajtását továbbra is megkísérlik.

A **2007-ben keletkezett előirányzat-maradványt**, amely 1.123,3 millió forint, a bíróságok igénybe vették, a szállítói és egyéb kötelezettségeiket teljesítették.

A **2008-ban keletkezett előirányzat-maradvány** 1.579,7 millió forint, amelyből kötelezettségvállalással terhelt 1.560,2 millió forint, a fennmaradó 19,4 millió forint szabad előirányzat-maradvány.

2. cím: Fejezeti kezelésű előirányzatok

A Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatainak felhasználása többnyire az intézményeknél teljesült, ennek következtében az egy-egy célt szolgáló előirányzat előirányzat-módosítással leadásra került az intézményekhez.

Igazságszolgáltatás beruházásai

Az igazságszolgáltatás beruházásai keretében a bírósági épületek rekonstrukciójára került sor, amelyek több év alatt valósulnak meg. Az előirányzatok szerény mértékben biztosították az épületek biztonságtechnikai rendszerének kiépítését is.

A **központi beruházás** eredeti előirányzata 1.350,0 millió forint volt, amelyből 639,1 millió forint átcsoportosításra került az intézményekhez, valamint az előző évi 981,8 millió forintos előirányzat-maradványból 896,1 millió forint felhasználása valósult meg.

A központi beruházásokból megvalósult rekonstrukciók az 1. Bíróságok címnél kerültek ismertetésre.

A 2008. évben keletkezett 710,9 millió forint előirányzat-maradvány kötelezettségvállalással terhelt.

Ptk. alapján történő kártérítés

A 7,0 millió forint előirányzat felhasználása megtörtént.

Átmeneti támogatás programjai

Bírósági Oktatási Központ felszerelése

A Magyar Bíróképző Akadémián 2008. évben kiegészítő eszközök beszerzése, Digitális Nyomda és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások, továbbá az E-learning szoftver keretrendszerhez kapcsolódó tananyagok megírása valósult meg. A beszerzett eszközökre 177,9 millió forint került kifizetésre. A teljes beruházás 2008. év végén lezárult.

Az igazságszolgáltatás fenntartható képzési rendszerének kialakítása a Magyar Bíróképző Akadémia keretében

A Magyar Bíróképző Akadémia célja a bírósági fogalmazók és titkárok bírói hivatásra való egységes felkészítése, valamint a bírák folyamatos továbbképzése korszerű, intézményesített körülmények között. Az átmeneti támogatás a tolmácsolási, fordítási, twinning asszisztensi, szoftverfejlesztési és kommunikációs kapacitás-fejlesztési kiadásokra nyújt fedezetet. A program keretében 1,2 millió forint kifizetés történt, amelynek forrása 0,2 millió forint előző évi előirányzat-maradvány, 1,0 millió forint átmeneti támogatás. A program befejezése megtörtént.

A magyar bírák kommunikációs kapacitásának további erősítése

A program célja volt, hogy elsősorban gyakorlat-orientált interaktív módon dolgozza fel a napi munka során is előforduló közösségi jogi vonatkozásban is bírói területeket. Egyidejűleg jelentős hangsúlyt kapott a speciális jogi szakkifejezések megismertetése, illetve a szaknyelvi tudás elmélyítése.

A Twinning Light program 312 bíró és bírósági titkár számára nyújtott lehetőséget angol, német, francia nyelvű szemináriumon való részvételre. A programra átmeneti támogatásból 4,1 millió forint került kifizetésre, év végével a program lezárása megtörtént.

Kincstári számlavezetési díj kiadásai

Az előirányzat fedezetet nyújtott a számlavezetési díjak kiadásaira, valamint átcsoportosításra került a ténylegesen felmerült kiadásokra.

Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtása

Az előirányzaton 224,5 millió forint állt rendelkezésre, melyből 150,3 millió forint kifizetés valósult meg. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében megvalósuló projektek projekt-javaslati, koncepcionális, projekt terv szintű kidolgozására, valamint a projektek keretében nem finanszírozható kiadások forrását biztosítja. A fennmaradó előirányzat kötelezettségvállalással terhelt.

Fejezeti egyensúlyi tartalék

A Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény 52.§ (1) bekezdése alapján a fejezetek költségvetésében jóváhagyott fejezeti egyensúlyi tartalék előirányzata a Bíróságok fejezetnél saját hatáskörben használható fel, ha a működőképesség fenntartása és a megkezdett beruházások készülségi foka azt indokolja.

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács döntése alapján az egyensúlyi tartalékból 1.558,0 millió forint az intézmények dolog kiadásainak finanszírozása és 300,0 millió forint felhalmozási kiadásokra és a megkezdett beruházási feladatokra került átcsoportosításra.

Budapest, 2009. május „ ”.

Dr. Fazekas Sándor
az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökhelyettese

INTÉZMÉNYEK	TÖRZSKÖNYVI AZONOSÍTÓ	HONLAPOK CÍMEI
Legfelsőbb Bíróság	304 001	www.birosag.hu
Fővárosi Ítéltábla	597 320 000	www.birosag.hu
Debreceni Ítéltábla	597 924 000	www.birosag.hu
Győri Ítéltábla	597 913 000	www.birosag.hu
Szegedi Ítéltábla	597 319 000	www.birosag.hu
Pécsi Ítéltábla	597 331 000	www.birosag.hu
Fővárosi Bíróság	311 399	www.birosag.hu
Baranya Megyei Bíróság	311 519	www.birosag.hu
Bács-Kiskun Megyei Bíróság	311 487	www.birosag.hu
Békés Megyei Bíróság	311 465	www.birosag.hu
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság	311 498	www.birosag.hu
Csongrád Megyei Bíróság	311 520	www.birosag.hu
Fejér Megyei Bíróság	311 542	www.birosag.hu
Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság	311 454	www.birosag.hu
Hajdú-Bihar Megyei Bíróság	311 421	www.birosag.hu
Heves Megyei Bíróság	311 432	www.birosag.hu
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság	311 553	www.birosag.hu
Komárom-Esztergom Megyei Bíróság	311 443	www.birosag.hu
Nógrád Megyei Bíróság	311 410	www.birosag.hu
Pest Megyei Bíróság	311 409	www.birosag.hu
Somogy Megyei Bíróság	311 476	www.birosag.hu
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság	311 508	www.birosag.hu
Tolna Megyei Bíróság	311 531	www.birosag.hu
Vas Megyei Bíróság	311 564	www.birosag.hu
Veszprém Megyei Bíróság	311 575	www.birosag.hu
Zala Megyei Bíróság	311 586	www.birosag.hu
OIT Hivatala	329 552	www.birosag.hu
Bíróságok fejezeti kezelésű előirányzatok	329 189	